

ŁUKASZ WOIŃSKI

Celem rezydencji było zbadanie występowania elementów niesamowitości i konwencji literatury grozy w opowiadaniach węgierskich autorów od XIX wieku po dwudziestolecie międzywojenne. Dzięki przeprowadzeniu kwerendy, zaznajomieniu się z najważniejszymi utworami i skonsultowaniu się ze znawcami zagadnienia możliwe stało się przygotowanie propozycji przekładów dla polskich wydawców. Poza wyborem i przetłumaczeniem fragmentów konkretnych tekstów prozatorskich rezydent rozpoczął historycznoliterackie prace badawcze, których rezultatem będzie napisanie postłowa do planowanej publikacji.

Wybrany utwór:

Viktor Cholnoky – Wybór opowiadań

Języki przekładu:
węgierski -> polski

Okres pobytu:
23.08- 6.09.2025

Miejsce rezydencji:
Zamek na Wodzie,
Wojnowice

Organizator rezydencji:

KEW
Kolegium
Europy
Wschodniej

Łukasz Woiński, ur. w 1988 r. Absolwent polonistyki i hungarystyki na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz studiów podyplomowych w Budapeszcie w zakresie tłumaczeń literackich. Tłumacz i badacz węgierskiej literatury modernistycznej.

W 2024 r. obronił na Wydziale Filologicznym UJ rozprawę doktorską pt. Modernistyczna twórczość Antala Szerba. Przetłumaczył m.in. powieść dokumentalną Woń człowieka Ernő Szépa. W 2014 r. został laureatem głównej nagrody w organizowanym przez Instytut Balassiego konkursie translatorskim. Uczestnik licznych warsztatów i projektów przekładowych. Jako badacz wizytujący pracował przez rok w Wirth Institute for Austrian and Central European Studies na Uniwersytecie Alberty w Kanadzie.

ŁUKASZ WOIŃSKI

**W razie zainteresowania
notą o książce oraz
przekładem fragmentu
tekstu prosimy o
kontakt z tłumaczem:**

lukasz.woinski@gmail.com

**Informacje na temat
tłumaczem oraz
fragment przekładu
można znaleźć na
stronie**

archipelagos-eu.org

O wybranej książce:

Viktor Cholnoky był jednym z czołowych przedstawicieli węgierskiego modernizmu, którzy w swojej twórczości chętnie wykorzystywali konwencję literatury grozy. Pisarz nie tylko ukazywał w swojej prozie zjawiska nadprzyrodzone, ale też prowadził refleksję teoretyczną nad zjawami i widmami, tworząc ich typologię. Proponowany wybór opowiadań prezentuje opowieści niesamowite, w których Cholnoky bada granice między rzeczywistością a halucynacją i wyobraźnią.

Szczególne miejsce zajmuje tu opowiadanie Grubas (A kövér ember), w którym narrator prowadzi rozmowę z nieznanym w pociągu, nie zdając sobie sprawy, że ma do czynienia z topielcem. Retrospektywna analiza języka ujawnia liczne aluzje do wody i rozkładu, które po ponownej lekturze wzmacniają w tekście efekt grozy.

Cholnoky nie operuje klasycznymi motywami nadprzyrodzonymi. Jego zjawy, duchy i widma nie pochodzą z zaświatów, lecz z wnętrza człowieka. Są efektem zaburzeń percepcji, objawem wewnętrznych napięć. W tym sensie jego opowieści grozy nie straszą – one rozszczepiają rzeczywistość. I właśnie w tym rozszczepieniu, w tej niepewności, kryje się ich siła.

Zbiór ukazuje autora jako prekursora prozy intelektualnej i psychologicznej, który łączy elementy fantastyki z refleksją o kondycji człowieka. Jego teksty nie tylko ilustrują przemiany literackie początku XX wieku, ale także oferują wgląd w mechanizmy narracyjne, które wyprzedzają rozwój późniejszej literatury grozy i realizmu magicznego.

O sieci Archipelagos :

Celem sieci Archipelagos jest odkrywanie różnorodności głosów literackich z całej Europy, przede wszystkim z języków rzadziej używanych w międzynarodowym obiegu. Będziemy wspierać pracowników branży książkowej oraz tłumaczy jako odkrywców literackich perełek.